

Personu uzskata par **noziedzīgā nodarījumā cietušo** jeb "aizskarto pusi", ja ir atzīts, ka tai ir **likumīgas tiesības**, kuras ir aizsargātas ar krimināltiesībām un kuras ir pārkāptas ar darbību, kas ir noziedzīgs nodarījums saskaņā ar valsts tiesību aktiem, t. i., ja personai ir nodarīts kaitējums, kas ir daļa no noziedzīgās darbības *būtības*.

**Civiltiesības persona ir noziedzīgā nodarījumā cietusī puse** tad, ja personai noziedzīgā nodarījuma rezultātā ir nodarīti zaudējumi (materiāli vai morāli, bet jebkurā gadījumā — zaudējumi, kas ir novērtējami naudas izteiksmē). Parasti aizskartā puse krimināltiesībās un cietusī puse civiltiesībās ir viens un tas pats, izņemot, piemēram, slepkavību lietās, kurās upuris ir nogalinātā persona, bet tās ģimenes locekļi ir cietušās puses, kam ir tiesības vērsties tiesā un pieprasīt kompensāciju par tām nodarītiem zaudējumiem.

Cietušajam ar krimināltiesībām un civiltiesībām tiek nodrošinātas dažādas individuālas tiesības pirms tiesas procesa, tā laikā un pēc tā.

**Itālijā kriminālprocess** sākas ar pirmstiesas izmeklēšanu. Lietu izmeklē policija un prokurors. Izmeklēšanas beigās prokurors var izvirzīt apsūdzības vai lūgt, lai par pirmstiesas izmeklēšanu atbildīgais tiesnesis slēdz lietu. Dažu noziedzīgu nodarījumu gadījumā procesu var sākt tikai tad, ja cietušais iesniedz sūdzību policijai vai prokuratūrai.

Lietas izskatīšanas laikā tiesa izskata savāktos pierādījumus un noskaidro, vai atbildētājs ir vainīgs. Process beidzas, kad tiesa apsūdzētajam piespriež sodu vai viņu atļauj, ar iespēju spriedumu pārsūdzēt augstākā tiesā.

Cietušais var uzņemties aktīvu lomu kriminālprocesā un attiecīgi izmantot vairākas tiesības. Persona var iesaistīties kā cietušais (aizskartā puse) **bez īpaša tiesiskā statusa vai uzņemties aktīvāku lomu, oficiāli ceļot civilprasību pret noziedzīgā nodarījuma izdarītāju.**

**Noklikšķiniet uz norādītajām saitēm, lai iegūtu nepieciešamo informāciju**

**1 - Manas kā noziegumā cietušā tiesības**

**2 - Paziņošana par noziegumu un manas tiesības izmeklēšanas vai tiesas procesa laikā**

**3 - Manas tiesības pēc tiesas procesa**

**4 - Kompensācija**

**5 - Manas tiesības uz atbalstu un palīdzību**

Lapa atjaunināta: 13/10/2020

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.